

ОТЗЫВ

зарубежного научного консультанта на диссертационную работу Ыбытаевой Галии Сейткалиевны на тему «Разработка информационно-аналитической системы мониторинга противоправной текстовой информации на основе онтологического подхода», представленную на соискание степени доктора философии (PhD) по ОП 8D06103 – «Management information systems»

Диссертационная работа Ыбытаевой Г. С. посвящена важной и актуальной проблеме фильтрации противоправной информации в онлайн среде, а именно выделению текстов, связанных с терроризмом, экстремизмом и другими криминально действиями. Методы и модели обработки текстовой информации, разработанные в диссертационном исследовании, представляют информационно-аналитическую систему автоматизированного анализа текстовых данных. В контексте борьбы с противоправной деятельностью, такая система может стать эффективным инструментом для мониторинга и анализа текстов, связанных с противоправной активностью в интернет сети.

Применение методов поиска и анализа противоправной информации в текстах, разработанных в диссертационном исследовании, позволило исследователю разработать систему мониторинга, способную автоматически выявлять подозрительный контент. Такой инструментарий может быть интегрирован в системы безопасности онлайн-платформ, социальных сетей или других ресурсов для обнаружения и блокирования потенциально опасных текстов.

В совокупности с разработанным в диссертационной работе онтологическим подходом, использование методов и моделей обработки текста открывает перспективы для создания комплексных систем мониторинга и анализа противоправной текстовой информации.

Автор диссертации обосновывает выбор инновационного онтологического подхода и демонстрирует его эффективность на примерах реальных данных из сети интернет. Подробное описание системы и методов ее реализации представлено в работе четко и структурировано, что позволяет ясно определить принципы ее функционирования.

Научные положения, выводы и рекомендации, содержащиеся в диссертационной работе, являются достоверными и обоснованными, поскольку они соответствуют фундаментальным теоретическим принципам, согласуются с данными научно-технической литературы, а также подкреплены результатами математического моделирования и практических экспериментов.

Практическое значение полученных автором научных результатов заключается в программной реализации разработанных моделей и

методов, использование которых позволяет повысить эффективность работы информационно-аналитической системы мониторинга противоправной текстовой информации. Внедрение разработанных в диссертационном исследовании моделей и методов не только способствует созданию более безопасной онлайн-среды для пользователей, но и представляет собой решение важной прикладной задачи по борьбе с онлайн-экстремизмом и терроризмом.

Сочетание научной обоснованности и практической применимости делает результаты данного исследования ценным инструментом для специалистов в области информационной безопасности, правоохранительных органов и разработчиков онлайн-платформ. Что, в свою очередь, является важным шагом в направлении более эффективного контроля за противоправной активностью в сети и обеспечением безопасности онлайн-пространства для всех его участников.

Учитывая упомянутую актуальность, научную новизну и практическую значимость работы, считаю, что диссертационная работа Ыбытаевой Галии Сейткалиевны на тему «Разработка информационно-аналитической системы мониторинга противоправной текстовой информации на основе онтологического подхода» может быть рекомендована к защите на соискание ученой степени доктора философии (PhD) по образовательной программе 8D06103 – «Management information systems»

Зарубежный научный консультант,
доктор технических наук, профессор,
профессор кафедры интеллектуальных
компьютерных систем Национального
технического университета «Харьковский
политехнический институт»

 Н. Ф. Хайрова

Подпись проф. Н.Ф.Хайровой заверяю:
Ученый секретарь НТУ «ХПИ»

Ю.И.Зайцев

Шетелдік ғылыми кеңесшінің

SD06103 - «Management information systems» - білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға ұсынылған «Онтологиялық тәсіл негізінде құқыққа қайшы мәтіндік ақпарат мониторингінің ақпараттық-талдамалық жүйесін әзірлеу» тақырыбына Галия Сейткалиевна Ыбытаеваның диссертациялық жұмысына

ПІКІРІ

Г.С. Ыбытаеваның диссертациялық жұмысы онлайн ортада құқыққа қайшы ақпаратты алудың маңызды және өзекті мәселесіне, атап айтқанда терроризмге, экстремизмге және басқа да қылмыстық әрекеттерге байланысты мәтіндерді белгілеп көрсетуге арналған. Диссертациялық зерттеуде әзірленген мәтіндік ақпаратты өңдеу әдістері мен модельдері мәтіндік деректерді автоматтандырылған талдаудың ақпараттық-талдамалық жүйесін ұсынады. Құқыққа қайшы іс-әрекетке қарсы күрес мәнмәтінінде мұндай жүйе интернет желісіндегі құқыққа қайшы іс-әрекетке байланысты мәтіндерді мониторингілеу мен талдаудың тиімді құралы бола алады.

Диссертациялық зерттеуде әзірленген мәтіндерде құқыққа қайшы ақпаратты іздеу және талдау әдістерін қолдану, зерттеушіге күдікті мазмұнды автоматты түрде анықтауға қабілетті бақылау жүйесін жасауға мүмкіндік берді. Мұндай құралдар жинағы ықтимал қауіпті мәтіндерді анықтау және бұғаттау үшін онлайн платформалардың, әлеуметтік желілердің немесе басқа ресурстардың қауіпсіздік жүйелеріне біріктірілуі мүмкін.

Диссертациялық жұмыста әзірленген онтологиялық тәсілмен бірге мәтінді өңдеудің әдістері мен модельдерін қолдану құқыққа қайшы мәтіндік ақпаратты бақылау мен талдаудың кешенді жүйелерін құру перспективаларын ашады.

Диссертацияның авторы инновациялық онтологиялық тәсілді таңдауды негіздейді және оның тиімділігін интернет желісіндегі нақты деректер мысалдарында көрсетеді. Жүйе мен іске асыру әдістерінің толық сипаттамасы жұмыста нақты және құрылымды түрде ұсынылған, бұл оның жұмыс істеу қағидаттарын нақты анықтауға мүмкіндік береді.

Диссертациялық жұмыста қамтылған ғылыми ережелер, тұжырымдар мен ұсыныстар сенімді және негізделген болып табылады, өйткені олар іргелі теориялық қағидатқа сәйкес келеді, ғылыми-техникалық әдебиеттердің мәліметтеріне сәйкес келеді, сонымен қатар математикалық модельдеу мен практикалық тәжірибелердің нәтижелерімен қамтамасыз етіледі.

Автор алған ғылыми нәтижелердің практикалық маңыздылығы әзірленген модельдер мен әдістерді бағдарламалық іске асыруда жатыр, оны пайдалану құқыққа қайшы мәтіндік

ақпарат мониторингінің ақпараттық-талдамалық жүйесі жұмысының тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді. Диссертациялық зерттеуде әзірленген модельдер мен әдістерді енгізу пайдаланушылар үшін қауіпсіз онлайн-ортаны құруға ықпал етіп қана қоймайды, сонымен қатар онлайн экстремизм мен терроризмге қарсы күрес бойынша маңызды қолданбалы мәселені шешуді білдіреді.

Ғылыми негізділік пен практикалық қолданудың үйлесімі осы зерттеудің нәтижелерін ақпараттық қауіпсіздік саласындағы мамандар үшін, құқық қорғау органдары және онлайн-платформаларды әзірлеушілер үшін құнды құралға айналдырады. Бұл өз кезегінде желідегі құқыққа қайшы әрекеттерді тиімдірек бақылау және оның барлық қатысушылары үшін онлайн-кеңістіктің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жолындағы маңызды қадам болып табылады.

Аталған жұмыстың өзектілігін, ғылыми жаңалығы мен практикалық маңыздылығын ескере отырып, Галия Сейткалиевна Ыбытаеваның «Онтологиялық тәсіл негізінде құқыққа қайшы мәтіндік ақпарат мониторингінің ақпараттық-талдамалық жүйесін әзірлеу» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын 8D06103 - «Management information systems» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынуға болады деп санаймын.

Шетелдік ғылыми кеңесші,
техника ғылымдарының докторы,
«Харьков политехникалық институты»
Ұлттық техникалық университетінің зияткерлік
компьютерлік жүйелер кафедрасының профессоры

Н.Ф. Хайрова

Проф. Н.Ф. Хайрованың қолын растаймын:
«ХПИ» ҰТИ Ғылыми хатшысы

Ю.И. Зайцев

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы.
ақпанда он алтыншы екі мың жиырма төртінші жыл.

Орыс тілінен қазақ тіліне мәтін аудармасы ЖК «Golden Word» агенттігінің аудармашысы
04.11.1981 жылы туған, Жамбыл облысында туылған, ЖСН: 811104400618, Турысбаева
Маржан Аширбековнамен орындалды.

Қолы

Маржан Аширбековна Турысбаева

Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы.
ақпанда он алтыншы екі мың жиырма төртінші жыл.

Мен, Кайназарова Анастасия Васильевна, Алматы қаласының нотариусы, мемлекеттік
лицензия №21024837, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігі 2021 жылғы 25
тамызда берген, аудармашы Маржан Аширбековна Турысбаеваның қолының түпнұсқа
екендігін куәландырамын. Құжатқа қол қойған тұлғаның жеке басы анықталған, оның іс-
әрекетке қабілеттігі мен өкілеттігі тексерілген.

№ 297 тізілімге тіркеді
Өндірілді: ҚР «Нотариат туралы» заңына сәйкес
Нотариус

ES7007470240216102740H587641

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия